



## De terugverdieneffecten van het dienstenchequestelsel in Vlaanderen

Studie uitgevoerd door IDEA Consult

Contact:

[daphne.valsamis@ideaconsult.be](mailto:daphne.valsamis@ideaconsult.be) - 02/300.85.00

[kathy.goffin@ideaconsult.be](mailto:kathy.goffin@ideaconsult.be) - 02/282.17.74

[kristof.mertens@ideaconsult.be](mailto:kristof.mertens@ideaconsult.be) - 02/282.17.14

1



### Doelstellingen van de opdracht



- ▶ Wat drijft de consumptie van dienstencheques bij de gebruikers – en dus de kosten van het dienstenchequestelsel?
- ▶ Hoeveel bedraagt de *netto* kost van het dienstenchequestelsel voor Vlaanderen? Aan welke overheid komen de terugverdieneffecten ten goede?

2

2



## Aanpak van de opdracht



- ▶ Studie uitgevoerd tussen juli 2018 en april 2019 op basis van:
  - ▷ Een analyse van **administratieve data** tot en met 2017/2018
  - ▷ Een **enquête** bij een representatieve steekproef van 2.000 **gebruikers** van Vlaamse dienstencheques in 2018
  - ▷ Een **analyse van de kwantificeerbare terugverdieneffecten** van de dienstencheques voor de jaren 2015, 2016 en 2017
  - ▷ Een analyse van de **bevoegdheden van de financiële terugverdieneffecten**

3

3



## De resultaten: Een analyse van de gebruikers van Vlaamse dienstencheques













4

4



## Wie waren de gebruikers van Vlaamse dienstencheques in 2018 ?



	744.930 gebruikers		13,9% Vlaamse bevolking > 18 jaar
	Vraag in stijgende lijn		2,2 aangekochte cheques per week
	40% samenwonende gezinnen met kinderen		34% heeft 2 of meer kinderen
	14% is ouder dan 80 jaar		61% is hooggeschoold
	60% is aan het werk		34% is gepensioneerd







5

5



## Wat zijn de motieven van gebruikers om beroep te doen op Vlaamse dienstencheques ?



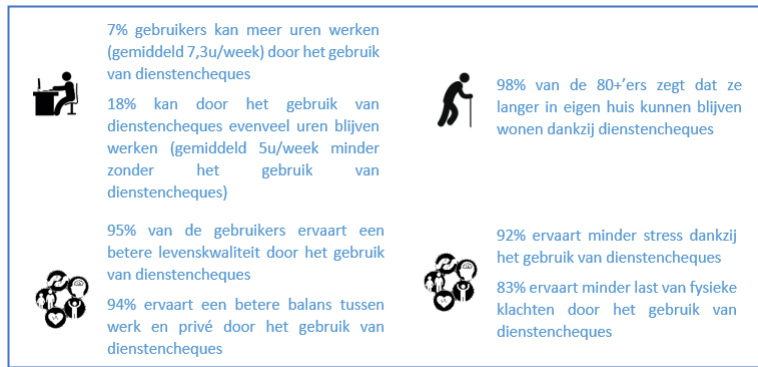
	70% gebruikers jonger dan 65 jaar doen beroep op dienstencheques om meer tijd te hebben voor andere activiteiten		75% gebruikers ouder dan 65 jaar doen beroep op dienstencheques omdat ze de huishoudelijke taken fysiek niet meer aankunnen
	Slechts 10% gebruikers besteedde zijn huishoudelijke taken reeds uit vóór het gebruik van dienstencheques		5,7% van alle gebruikers deed beroep op zwartwerk voor hun huishoudelijke taken vóór het gebruik van dienstencheques
	De prijs en het officiële statuut zijn de belangrijkste redenen om beroep te doen op dienstencheques		De evolutie van het gebruik is sterk afhankelijk van de evolutie in de familiale of persoonlijke situatie van de gebruiker

6

6



## Wat is impact van het gebruik van dienstencheques op het leven van gebruikers?



7

7



## De resultaten: De netto kost van de dienstencheques in Vlaanderen



8

8



Hoe wordt de netto kost van de dienstencheques berekend?

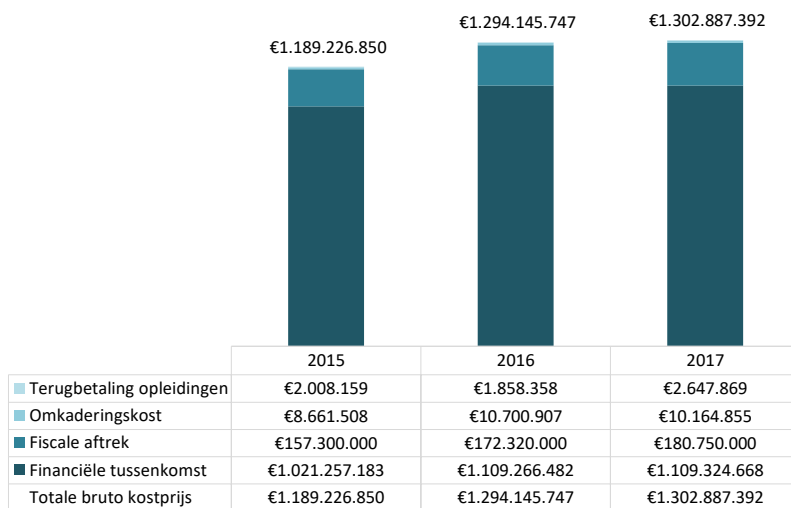


9

9



Wat zijn de totale **bruto kosten** van de dienstencheques in Vlaanderen?



10

10



Wat zijn de **directe terugverdieneffecten** van de dienstencheques in Vlaanderen ?



Netto creatie van 75.958 dienstenchequejobs of 41.393 VTE in 2017



Daling van kosten voor uitkeringen (werkloosheid, leefloon en RIZIV)



Creatie van 1.342 jobs voor omkaderingsleden of 677 VTE in 2017



Daling van begeleidingskosten  
Stijging van sociale bijdragen en personeelsbelastingen



Creatie van 1.422 ondernemingen



Betaling van gemiddeld 0,30 euro belastingen per cheque voor belastingplichtige dienstencheque-ondernemingen

11



Wat zijn de **indirecte terugverdieneffecten** van de dienstencheques in Vlaanderen ?



Hogere participatiegraad en productiviteit van de actieve bevolking door minder huishoudelijke verplichtingen, wat overeenkomt met 14.310 voltijdse jobs



Stijging van sociale bijdragen en personeelsbelastingen



Hogere inkomsten van werknemers, gebruikers en bedrijven leiden tot meer consumptie



Stijging van BTW-inkomsten



Verschuiving van logistieke poets hulp vanuit zorgdiensten naar ondersteuning via dienstencheques voor 5% gebruikers



Daling kost voor huishoudelijke taken via thuiszorg

12



## Wat zijn de **niet kwantificeerbare terugverdieneffecten** van de dienstencheques in Vlaanderen ?



Meer autonomie en langer in eigen huis blijven wonen voor oudere gebruikers



98% van de 80+'ers zegt dat ze langer in eigen huis kunnen blijven wonen dankzij dienstencheques



Hoger welzijn van de actieve bevolking door betere werk-privé balans



95% van de gebruikers ervaart een betere levenskwaliteit

94% ervaart een betere balans tussen werk en privé

92% ervaart minder stress dankzij het gebruik van dienstencheques

13



## Wat zijn de **indirecte kosten** van de dienstencheques in Vlaanderen ?



Stijgend aandeel langdurig zieken in de dienstenchequesector



Stijgend kosten voor langdurig zieken



Opgebouwde sociale rechten voor dienstencheque-werknemers

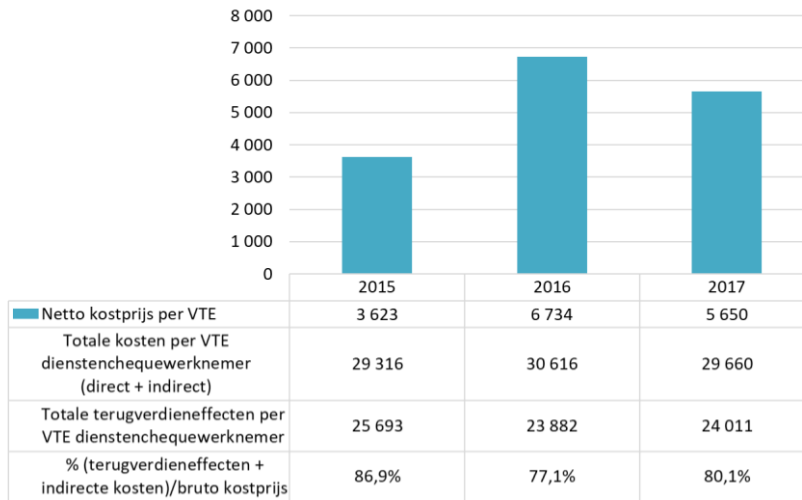


Stijging van de kosten voor de sociale zekerheid (niet gekwantificeerd)

14



## Wat zijn de **netto kosten per VTE** van de dienstencheques in Vlaanderen?

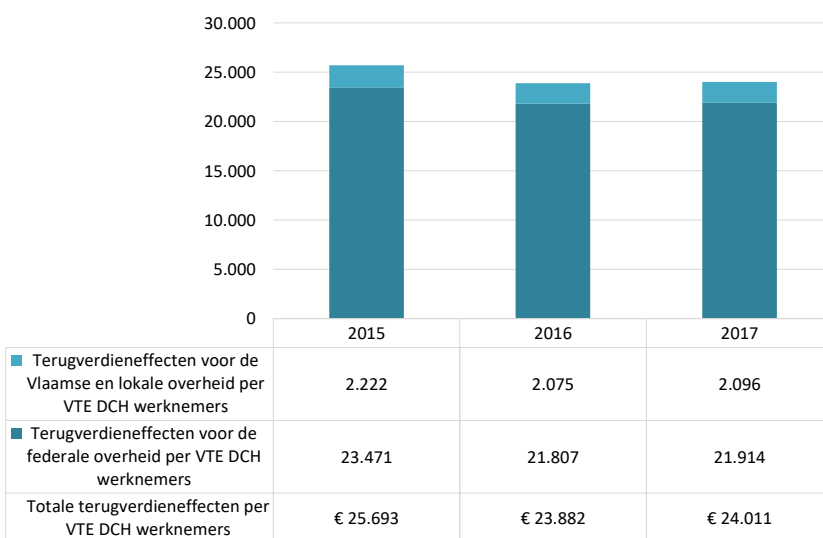


15

15



## Aan welke overheid komen de terugverdieneffecten ten goede?



16

16





## Conclusies



- ▶ De dienstencheques beantwoorden aan belangrijke en diverse noden van de maatschappij
- ▶ De dienstencheques hebben een belangrijke meerwaarde voor de maatschappij, die de initiële doelstellingen van het systeem overstijgen
- ▶ De kwantificeerbare terugverdieneffecten van het systeem verlagen de kost van de dienstencheques met 80%
- ▶ 90% van de terugverdieneffecten van de dienstencheques zijn ten goede van de federale overheid

17

17



## Vragen? Opmerkingen?



18

18